

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
ACCOUNTING

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова(и) викладання _____ українська _____

Миколаїв 2026

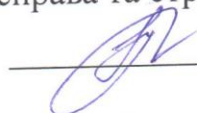
Робоча програма навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» є однією із складових комплексної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
« 04 » 05 2026 року. – 12 с.

Розробник: Олександра ЦИГАНОВА, к.е.н., доцентка

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» узгоджено з гарантом освітньої програми
Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

к.е.н., доцентка

Інна РУДЬ

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» розглянуто на засіданні кафедри фінансів і бухгалтерського обліку
Протокол № 5 від « 04 » 05 2026 р.

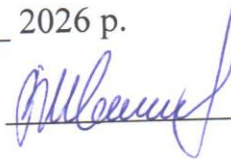
В.о. зав. кафедри фінансів і бухгалтерського обліку
к.е.н., доцентка

Наталія ДАНИК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» розглянуто методичною радою Факультету економіки та екології моря
Протокол № 5 від « 14 » 05 2026 р.

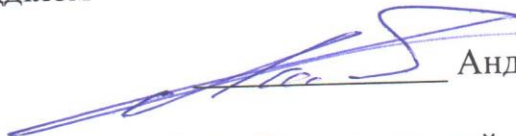
Голова методичної ради ФЕЕМ
к.е.н., доцент

Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» погоджено з навчальним відділом
Начальник відділу

к.т.н., проф. НУК

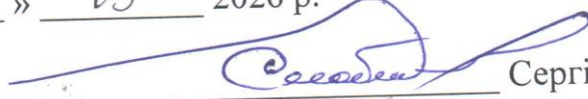

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» затверджена
Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від « 24 » 05 2026 р.

Голова НМР НУК
к.т.н., проф.

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2026

© Циганова О.С., 2026

Зміст

ВСТУП.....	4
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	5
4. Очікувані результати навчання	5
5. Програма навчальної дисципліни	5
Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
Теми практичних занять	7
Самостійна робота.....	7
Обсяги самостійної роботи	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	8
7. Форми поточного та підсумкового контролю	8
Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання	9
8. Критерії оцінювання результатів навчання	10
9. Засоби навчання	11
10. Рекомендовані джерела інформації	11

ВСТУП

Анотація

Бухгалтерський облік представляє собою систематизоване наукове знання базових принципів організації бухгалтерського обліку і звітності, методики формування і розкриття інформації про факти діяльності підприємств відповідно до запитів користувачів. особливості нормативного регулювання бухгалтерського обліку визначають форму підготовки та узагальнення інформації про активи та зобов'язання на рахунках бухгалтерського обліку з різним ступенем деталізації інформації для потреб виробництва і управління.

Ключові слова: бухгалтерський облік, принципи, методи та об'єкти бухгалтерського обліку, активи, зобов'язання, власний капітал, звітність.

Abstract

Accounting is a systematic scientific knowledge of the basic principles of organization of accounting and reporting, methods of formation and disclosure of information about the facts of enterprises in accordance with user requests. features of regulatory regulation of accounting determine the form of preparation and generalization of information about assets and liabilities in the accounts with different degrees of detail of information for the needs of production and management.

Key words: accounting, principles, methods and objects of accounting, assets, liabilities, equity, reporting.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету ——	Спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання —		4-й	4-й
		Лекції	
		30	6
		Практичні, семінарські	
		45	8
		Самостійна робота	
Загальна кількість годин – 150		75	136
	Вид контролю: екзамен		

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Форма контролю: комбінована
---	---	--------------------------------

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Курс спрямований на формування у студентів наступних професійних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є дисципліни: «Мікро- та макроекономіка», «Економіка підприємства».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод [1, с. 11-42]; [2, с. 8-63]; [3, с. 8-27]; [4, с. 30-60].

Роль і значення обліку. Види господарського обліку. Види бухгалтерського обліку, взаємозв'язок між ними. Принципи й функції бухгалтерського обліку. Предмет, об'єкти і метод бухгалтерського обліку.

Тема 2. Балансове узагальнення бухгалтерського обліку [1, с. 44-83]; [2, с. 68-82]; [3, с. 46-57]; [4, с. 61-70].

Поняття балансу, його значення та використання в управлінні. Побудова балансу. Актив і пасив. Склад господарських засобів (майна) та джерел формування господарських засобів підприємства. Чотири типи змін у балансі під впливом господарських операцій.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис [1, с. 97-108]; [2, с. 91-149]; [3, с. 29-45]; [4, с. 71-96].

Поняття про рахунки. Побудова рахунків. Активні та пасивні рахунки. Правила записів на рахунках. Рахунки синтетичного та аналітичного обліку. Класифікація рахунків. План рахунків бухгалтерського обліку. Подвійний запис, його суть і контрольне значення. Кореспонденція рахунків. Порядок складання бухгалтерських проводок. Взаємозв'язок між статтями балансу та рахунками бухгалтерського обліку. Оборотні відомості, їх побудова та контрольне значення.

Змістовний модуль 2. Основи організації бухгалтерського обліку

Тема 4. Методичні прийоми оцінки та калькулювання у бухгалтерському обліку [2, с. 172-179]; [3, с. 69-75]; [4, с. 97-103].

Вартісне вимірювання – оцінка і калькуляція. Поняття оцінки об'єктів обліку. Фактична собівартість здійсненого господарського факту. Вибір методики оцінки. Калькуляція – різновид оцінки. Об'єкти калькулювання. Методи калькулювання.

Тема 5. Методичні прийоми документування та інвентаризації у бухгалтерському обліку [1, с. 93-96]; [2, с. 158-168]; [3, с. 58-68]; [4, с. 104-122].
Визначення первинного документа. Класифікація документів, їх структура, вимоги до складання. Документація, як складник методу бухгалтерського обліку. Організація документообігу. Суть та значення інвентаризації. Види інвентаризації.

Тема 6. Облік господарських процесів [2, с. 183-232]; [3, с. 91-102].
Облік процесу придбання виробничих запасів. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів.

Тема 7. Облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку [1, с. 109-134]; [2, с. 432-255]; [3, с. 76-90]; [4, с. 123-136].

Визначення реєстрів бухгалтерського обліку. Види реєстрів. Техніка облікової реєстрації. Способи виправлення помилок у бухгалтерському обліку. Поняття форми бухгалтерського обліку. Характеристика форм бухгалтерського обліку.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Основи бухгалтерського обліку								
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	18	4	6	8	36	1	1	15

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 2. Балансове узагальнення бухгалтерського обліку	18	4	6	8			1	18
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	24	6	8	10	24	1	1	22
Разом за змістовим модулем 1	60	14	20	26	60	2	3	55
Змістовний модуль 2. Основи організації бухгалтерського обліку								
Тема 4. Методичні прийоми оцінки та калькулювання у бухгалтерському обліку	17	2	4	11	17	1	1	15
Тема 5. Методичні прийоми документування та інвентаризації у бухгалтерському обліку	17	2	4	11	17	1	1	15
Тема 6. Облік господарських процесів	44	10	14	20	44	1	2	41
Тема 7. Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку	12	2	3	7	12	1	1	10
Разом за змістовним модулем 2	90	16	25	49	90	4	5	81
Усього годин за модулем 1	150	30	45	75	150	6	8	136
Усього годин за курс	150	30	45	75	150	6	8	136

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	6	1
2	Балансове узагальнення бухгалтерського обліку	6	1
3	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	8	1
4	Методичні прийоми оцінки та калькулювання у бухгалтерському обліку	4	1
5	Методичні прийоми документування та інвентаризації у бухгалтерському обліку	4	1
6	Облік господарських процесів	14	2
7	Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку	3	1
	<i>Усього годин за курсом</i>	45	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – *0,5-1 год. на заняття*;
- підготовка до практичних занять – *1-2 год. на заняття*;
- підготовка до контрольних заходів – *15-30 год. на 1 захід*.

Обсяги самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	8	3
2	Підготовка до практичних занять	22	8

3	Підготовка до ПМК (2х15)	30	-
4	Виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм навчання	-	95
5	Підготовка до екзамену	15	30
	Усього	75	136

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

До методів навчання, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, відносяться:

- для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія, демонстрування, пояснювально-ілюстративний метод;
- для лекційних занять: лекція, бесіда, ілюстрування;
- для практичних занять: практична робота.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

1. На практичних заняттях – тести, задачі, усні опитування.
2. ПМК (денна форма) та контрольна робота (заочна форма).
3. За весь курс – екзамен.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного екзамену. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного екзамену в загальній системі оцінок – *40 балів*. Право здавати заключний екзамен дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає менше *60 балів*. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки екзамену.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
Практичне завдання (ПЗ)		
2	2	Завдання виконано у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
1,5	1,5	Завдання виконано самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
1	1	Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу, користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
0,5	0,5	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	0	Студент не розв'язує задачі.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: 20 балів (10 ПЗ по 2 бали) - денна форма, 20 балів (10 ПЗ по 2 бали) - заочна форма		

Кількість балів	Критерії оцінювання
Контрольна робота (КР)	
31-40	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.
21-30	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновку.
11-20	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.
1-10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	Робота не виконана.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (заочна форма): 40 балів за КР	

Поточний модульний контроль у формі тестування

Зміст	Тест																			
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 10	№ 11	№ 12	№ 13	№ 14	№ 15	№ 16	№ 17	№ 18	№ 19	№ 20
Бал (ПМК 1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Бал (ПМК 2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма): 40 балів за ПМК (ПМК 1 – 20 балів, ПМК 2 – 20 балів)																				

Критерії оцінювання теоретичного питання на екзамені

Кількість балів	Критерії оцінювання
20	Студент вільно володіє навчальним матеріалом та категоріальним апаратом. Дає чіткі та правильні відповіді на поставлені питання викладача.
15	Студент не в повному обсязі володіє матеріалом, відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, існує плутанина у категоріальному апараті.
10	Відповідь студента частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, існує плутанина у категоріальному апараті.
5	Відповідь студента має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	Студент немає відповіді на поставлені питання викладача.

Критерії оцінювання тесту на екзамені

Правильних відповідей, %	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
Бал	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Виконання ПЗ	10x2 бали = 20 балів	10x2 бали = 20 балів
ПМК	20+20 балів = 40 балів	–
КР	–	40 балів
Екзамен	40 балів	40 балів
Всього	100 балів	100 балів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
1		2	3	4	5
4-й семестр					
ЗМ 1	T1	Практичне завдання	2	Практичне завдання	2
	T2	Практичне завдання	2	Практичне завдання	2
	T3	Практичне завдання	2	Практичне завдання	2
	ПМК 1		20		
ЗМ 2	T4	Практичне завдання	2	Практичне завдання	2
	T5	Практичне завдання	2	Практичне завдання	2
	T6	Практичне завдання 6.1	2	Практичне завдання 6.1	2
		Практичне завдання 6.2	2	Практичне завдання 6.2	2
		Практичне завдання 6.3	2	Практичне завдання 6.3	2
	T7	Практичне завдання 7.1	2	Практичне завдання 7.1	2
Практичне завдання 7.2		2	Практичне завдання 7.2	2	
ПМК 2			20		
КР				КР	40
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума балів за модуль 1			100		100

9. Засоби навчання

- мультимедіа, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
- комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі;
- бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо);
- при проведенні занять за дистанційною формою навчання використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технології (ZOOM Cloud Meetings, Viber, Telegram тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Małkowska Danuta. Rachunkowość od podstaw zbiór zadań z komentarzem z rozwiązaniami. Gdańsk : ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa, 2025. P. 572.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. / В. І. Бачинський та ін. 2-ге вид. Львів : ПП «Магнолія 2006», 2025. 316 с.
3. Гура Н. О. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр навчальної літератури, 2024. 164 с.
4. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування : підручник (е-видання). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 565 с.

Допоміжна література

5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.
6. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>.
7. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств, організацій та установ : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.
13. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>.
14. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>.
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

Інформаційні ресурси в інтернет

16. Законодавство України: www.rada.gov.ua
17. Кабінет Міністрів України: <https://www.kmu.gov.ua/>
18. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України: www.me.gov.ua
19. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України: <https://www.msp.gov.ua/>
20. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua
21. Національний банк України: www.bank.gov.ua
22. Газета «Все про бухгалтерський облік»: <http://gazeta.vobu.ua/>
23. Бухгалтерський інтернет портал: <https://ibuhgalter.net/>